

027 h 1009

1976 FEB 29

MAGYAR NEMZET

Magyar Nemzet

244

Tájékozódás a könyvek között

Amikor 1946—47 körül, Tiszay Andor és mások kezdeményezésére, újfajta, úgynevezett „ajánló” bibliográfiák kerültek a fővárosi közkönyvtárak látogatóinak kezébe, el lehetett mondani, hogy ez a „műfaj” (és egyáltalán: a könyvtári tájékoztatás) előtte jár az akkor még szükségképpen nem elég széles körű könyvkiadásnak. Ez az egy idő múlva különben több megyei könyvtár által is felkarolt „referencia” különböző megközelítések alapján hívta fel az olvasók és olvasójelöltek figyelmét a megjelent könyvekre, de olyanokra is, amelyek magyarról még nem láttak napvilágot.

Most viszont — legalábbis az ismeretterjesztésben, a magyar és világirodalom klasszikusainak megismertetésében — a valóban rendkívül gazdag választékot kínáló könyvkiadás mintha megelőzné a bibliográfiát, a tájékoztatást. Ezt állítja Szentmihályi János, a jeles könyvtudós is, aki a *Könyvtáros* című folyóirat egyik legutóbbi számában, elmaradottnak nevezi a magyar bibliográfiai kultúrát. Úgy látja, hogy maga a bibliográfia „műszerezettség” sem követi teljesen a könyvkiadás és folyóirat-irodalom differenciáltságát, s azt a sokoldalú igényt, amelynek a hazánkban megjelenő könyvek és folyóiratok serkentői és tükrői is. Ugyanakkor — és éppen ezért használja a szerző a *bibliográfiai kultúra* kifejezést — a meglévő tájékoztatási apparátus iránt sem érdeklődnek oly mértékben a könyvtárosok, a kutatók, a művelődés munkásai — nyomukban az olvasók —, mint az szükséges és reális is volna.

A tájékoztatással — ha úgy tetszik, a bibliográfiai kultúrával — kapcsolatban már elég hosszú ideje olvashatunk bíráló megjegyzéseket, amelyeket nem cáfoltak meg az érdekeltek. Így hát a könyvtárba járó — és még nem járó — közönséget is erősen kell hogy érdekelje: mit tegyenek a könyvtárak és a könyvtárosokat képző főiskolák, tanfolyamok azért, hogy a tájékoztatás lépést tartson, vagy legalábbis versenyben legyen a könyv- és folyóirat-kiadással. Ez azért is mindannyiunk érdeke, mert ma már az iskolai oktatás nem elegendő ahhoz, hogy egy hivatást el tudjunk látni. Az iskola mellett és az iskola után is meg kell ismerkednünk a kulturális és szakmai élet új és még újabb fejleményeit jelző könyvekkel, és azokkal a szépirodalmi alkotásokkal, amelyek nem férnek bele az akár legkorszerűbb tankönyvekbe sem. Hogy mi ennek a módja — az eddiginél kevesebb könyvtárba koncentrálni a kézikönyvtárakat, bibliográfiákat, tájékoztató „műszereket”, vagy éppen jobban szétszórni a rendelkezésre álló apparátust és tájékoztatást hivatásból vállaló könyvtárosokat — azt a „szakmai” fórumokon, köztük a *Könyvtáros* hasábjain kell eldönteni. De feleslegesen tárolni a tájékoztatás eszközeit — a szervezés vagy a propaganda hiánvosságai, esetleg egyes könyvtárvezetők és könyvtárosok „modor- és tudásbeli felkészületlensége” miatt —, éppen olyan pazarlás, még ha kevésbé látványos is, mint amikor drága számítógépek használatlanok egy-egy vállalatnál, mert vagy nincs rájuk igazán szükség, vagy nem tudják azokat kezelni. Az az értékvesztés, amit a tájékoztatás hiánya okoz, szintén pazarlás. **A. G.**